

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἄ κατωτέρω, διὰ πρώτην φοράν ἐκδιδόμενα, συμβόλαια, εὔρον εἰς τὰ Πατήσια, εἰς χεῖρας ἑνὸς ἐργάτου, προέρχονται δέ, ὡς ἔμαθον, ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου Ἀρχιεπισκόπου Μαντινείας Βίμπου.

Εἶναι γεγραμμένα ἐπὶ κοινοῦ χονδροῦ χάρτου καὶ διατηροῦνται ἐν καλῇ καταστάσει. Εἶναι πέντε ἐν ὅλῳ, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μὲν τρία εἶναι **πωλητήρια γράμματα**, τὰ δε ἕτερα δύο **προικοσύμφωνα**. Τὰ πωλητήρια ἐγένοντο ἐνώπιον συμβολαιογράφων, «**νοταρίων**», καὶ ἰδιωτῶν μαρτύρων, οἱ ὅποιοι καὶ προσυπογράφουσι πρὸς βεβαίωσιν, τὰ δὲ προικοσύμφωνα εἶναι ἰδιωτικά, ἐγράφησαν δὲ ἐν Αἰγίνῃ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῶν προικιζομένων καὶ φέρουσιν ἀντὶ ὑπογραφῆς καὶ σφραγίδος, ἓνα σταυρὸν καὶ τὰ γράμματα IC-ΧC ΝΙΚΑ.

Ἐκ τῆς συγκρίσεως τῆς γραφῆς τῶν συμβολαίων καὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαιογράφου εἰκάζεται ὅτι τὸ συμβόλαιον δὲν ἐγράφετο ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου, ἀλλ' ὅτι συνετάσσετο καὶ ἐγράφετο τοῦτο ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων, οἱ ὅποιοι κατόπιν τὸ ἔφερον εἰς τὸν συμβολαιογράφον, ὅστις μετὰ δύο-τριῶν μαρτύρων ἐπεκύρωσε τοῦτο. Ἐνεκα τούτου εἶναι πλήρη ὀρθογραφικῶν σφαλμάτων καὶ σχεδὸν καθίσταται δυσχερὴς ἢ ἀνάγνωσις αὐτῶν· διὰ τοῦτο καλὸν ἔκρινα νὰ παραθέσω ταῦτα εἰς **ὀρθογραφικὴν μεταγραφὴν**, δια-

τηρῶν τὴν γραφὴν τῶν συμβολαίων μόνον εἰς τὰς ὑπογραφὰς τῶν συμβαλλομένων καὶ τῶν μαρτύρων.

Τὰ τε πωλητήρια καὶ τὰ προικοσύμφωνα, ἰδίως δὲ τὰ τελευταῖα, γέμουσι τουρκικῶν λέξεων.

Χρονολογικῶς ἀνάγονται εἰς τὰ ἔτη 1770, 1807 καὶ 1829 παραθέτω δὲ ταῦτα κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν.

1

Πωλητήριον 1ον

τοῦ Συμβολαιογράφου Νικολάου Χειλᾶ.

Περίληψις.— Ὁ Ἀναστάσιος Κοντός, πωλεῖ εἰς τὴν ἐγγονὴν του Παγῶναν, οἰκόπεδον μετὰ οἰκιῶν, φούρνου καὶ δένδρων, παρὰ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Προδρόμον ἀντὶ 120 ρεαλίων.

1770 Δεκεμβρίου 8 Ἀθῆναι

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος, φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ Ἀναστάσιος Κοντός, πῶς μετὰ βουλῆς καὶ θελήσεώς του ἐπούλησεν τὴν ὀσπιτοκάθισιν ὅπου ἔχει ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, μὲ ὀσπίτια μονόριχτα μέσα τῆς αὐτῆς τρία, μὲ πηγάδι, μὲ γούρναν καὶ μὲ φούρνον καὶ πόρευσιν, μὲ τὴν αὐλὴν καὶ ἐμβασίαν της, ἔτι καὶ μὲ τὴν ἀφουσίαν ὅπου εὐρίσκεται μέσα, ρουχικὸν σιδερικόν, χαλκωματικόν, καθὼς περικλείεται μέσα τῆς αὐτῆς καπισὶ καπαμῖς. Πλησίον τῆς αὐτῆς τὸ ἐν μέρος παῖδες Παναγιώτη Τουλνικιώτη καὶ τὸ ἄλλο παῖδες Φούντη καὶ ἐκ τοῦ ἐτέρου ἡ ὁδός. Τὴν αὐτὴν ὀσπιτοκάθισιν ὡς ἀνωθεν εἴρηται, ὁμοῦ μὲ τὴν ἀφουσίαν της τὴν σήμερον τὴν ἐπούλησεν ὁ ρηθεὶς Ἀναστάσιος Κοντός, εἰς τελείαν πούλησιν τῆς γονῆς αὐτοῦ Παγῶνας διὰ ρεάλια ἑκατὸν εἴκοσιν ἡγουν ρεάλ (ια) 120 καὶ ἔλαβεν τὰ ἄσπρα μετρητὰ ἐπὶ χεῖρας σῶα καὶ ἀνελλιπῆ καὶ ἐξεπληρώθη καὶ ἐξενώθη ἀπὸ αὐτὴν τελείως ἀπὸ δὲ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀγροικεῖται καὶ κράζεται ἴδια καὶ καθολικῆ οἰκοκυρὰ ἡ ρηθεῖσα Παγῶνα νὰ κάμη αὐτὴν ὡς θέλει καὶ βούλεται εἰς τὴν ἐξουσίαν της ὡς πρᾶγμα ἰδικόν της, μὴν ἠμπορῶντας ποτὲ καιροῖς νὰ

λάβη καμμίαν πείραξιν ὑπό τινος, ὑποσχόμενος ὁ ἄνωθεν Ἀναστάσης Κοντὸς νὰ τῆς ἀποκρίνεται εἰς πᾶσαν της ἐξήμیان καὶ πείραξιν. Προσέτι βάλλει ἐπίτροπον ὡς τὸ ἴδιόν του πρόσωπον τὸν κύρ Νικόλαον Κακούρη ὅταν θελήσῃ νὰ πηγαίνη νὰ τῆς δίδῃ καὶ χοτζιέτι παρὰ τῆς βασιλικῆς κρίσεως. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀληθείας ἔγινε τὸ παρὸν εἰς ἀσφάλειαν.

Πέτρος Πιτάκις μαρτυρῶ
 γιοργαντὰς τοῦ Πουζήκη μαρτυρῶ
 Χριστόδουλος Πατούσας μαρτυρῶ
 γιανακος σαραντης μαρτυρῶ
 Νικόλαος Χειλᾶς νοτάριος μαρτυρῶ

δοπίτια μονόριχτα. Εἶναι οἰκίαι ἀποτελούμεναι ἀπὸ ἓν μόνον δωμάτιον· πρβλ. τὰ **μονόσπιτα**.

μὲ πόρευσιν. Ἡ ὁδὸς δι' ἧς **πορεύγεται** (= ἐξυπηρετεῖται) τὸ κτῆμα ἀλλὰ καὶ τὰ δι' ὧν πορεύγεται (= συντηρεῖται) ὁ ἄνθρωπος. Δῆλον ὅτι ἐνταῦθα εἶναι ἡ ὁδός.

καὶ μὲ τὴν ἀφουσίαν κ. τ. λ. Δηλοῖ τὴν κινητὴν περιουσίαν ὡς καὶ ἐκ τῆς ἐπακολουθούσης ἐπεξηγήσεως φαίνεται.
ρεάλια. Τὰ ἐν Τουρκίᾳ εὐρωπαϊκὰ ἐν γένει νομίσματα, ἴδια δὲ τὰ Αὐστριακὰ.

Χοτζιέτι ἢ Χοτζέτι. Τουρκικὴ λέξις δηλοῦσα πᾶν ἐπίσημον ἔγγραφον, κατ' ἐξοχὴν ὅμως τὸ ἀποδεικτικὸν πωλήσεως. Οἱ συμβαλλόμενοι ἀποφεύγουσι τὴν σύναψιν ἐπισήμων συμβολαίων, χοτζετίων — πιθανὸν διὰ τὴν βαρῦτητα τῶν ἐξόδων· πρὸς ἀσφάλειαν ὅμως τοῦ ἀγοραστοῦ, ὁ πωλητῆς ὑπέσχετο ὅτι ἂν ποτε παρουσιάζετο χρεία τοῦ χοτζετίου, νὰ ἔκαμνε ἀμέσως αὐτό. Πρὸς τοῦτο ὠρίζεν ἐπίτροπον ἐν πρόσωπον τῆς ἐμπιστοσύνης του, τὸ ὁποῖον νὰ ἤρχετο ἐνώπιον τοῦ Καδῆ - Ἐφέντη διὰ τὴν γραφὴν τοῦ χοτζετίου.

Χριστόδουλος Πατούσας. Πλὴν τοῦ νοταρίου ἡ καθαρὰ καὶ ὀρθῶς γεγραμμένη ὑπογραφή τοῦ Πατούσα δεικνύει αὐτὸν λογιώτερόν πως. Ἐκ τοῦ ὀνόματος **Πατούσα** ἐκλήθησαν πιθανῶς τὰ Πατήσια (Πατούσια καὶ εἶτα Πατήσια, κατὰ παρετυμολογίαν πρὸς τὸ ἴσια).

2

Πωλητήριον 2ον

τοῦ συμβολαιογράφου Ἰσιδώρου Ρούφου.

Περίληψις.— Ὁ Παναγῆς Γελαδάκης πωλεῖ πρὸς τὸν Γεωργαντᾶν Γιαννη Χέλμην ἐν περιβόλιον μετὰ δένδρων κείμενον εἰς τὰ Σεπόλια, ἀντὶ 355 γροσίων.

1807 Ἰουλίου 20 Ἀθῆναι

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ Παναγῆς Γελαδάκης ὅτι ἐξ ἰδίας αὐτοῦ βουλῆς καὶ καλῆς προαιρέσεως μετ' ἀγαθῆν του γνώμην καὶ καλὴν προαίρεσιν ἐπούλησε τὸ περιβόλι ὅπου ἔχει ἀπὸ πατρικόν του μερίδιον εἰς τὰ Σεπόλια, Λεβῆ χωρίον, ὡς εὐρίσκεται μέρος δυτικὸν μετὰ τὰ τειχία του ὅλα, μέσα εἰς αὐτὸ ἐλαιόδενδρα ρίζες δύο μετ' βερυκουκιές του τρεῖς, μετ' σύκινά του, μετ' κλήματα του καὶ μετ' ἐπίλοιπά του κρόδια: πλησίον τὸ ἐν μέρος, Μητρος Σεμερτζῆς, τὸ ἄλλο Στάμος Πρέσης, τὸ ἄλλο μέρος, τὸ μερίδιον τοῦ Χρήστου Γελαδάκη ἐ[κ] δὲ τοῦ ἑτέρου ἢ ὁδοῦ Οὐτῶ λέγομεν ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ περιβόλι ἡ νομὴ του ἀγροικίεται ἀπὸ τὸν Χρήστον Γελαδάκην νὰ περνᾷ τὸ νερὸ κατὰ τὸ ἔκπαλαι ὅπου τὸ ἐμοίρασαν τὰ δύο ἀδέλφια ὁ Παναγῆς καὶ Χρῆστος: Πρὸς τούτοις τὴν σήμερον ὁ ἄνω Παναγῆς τὸ μερίδιόν του τὸ περιβόλι, ὅπου ἄνω φανερώνομεν καὶ μετ' τὴν νομὴν τοῦ νεροῦ τὸ ἐπούλησεν εἰς τελείαν πούλησιν εἰς τεσλήμι εἰς τὸν Γεωργαντᾶ Γιάννη Χέλμη διὰ γρόσια τριακόσια πενήντα πέντε νού (μερο) 355 καὶ ἔλαβε τὰ γρόσια ὁ ἄνω Παναγῆς Γελαδάκης ἐπὶ χεῖράς του, σῶα μετρητὰ καὶ ἐξεπληρώθη καὶ ἐξενώθη ἀπὸ τὸ μερίδιόν του τὸ αὐτὸ περιβόλι εἰς τὸ παντελές. Καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀγροικίεται καὶ κράζεται ἴδιος καὶ καθολικὸς νοικοκύρης ὁ ἀγοραστὴς ὁ Γεωργαντᾶς Χέλμης νὰ κάμνη εἰς αὐτὸ ὡς θέλει καὶ βοίλεται εἰς τὴν ἐξουσίαν του ὡς μούλικιον ἰδικόν του μὴν ἠμπορῶντας οὐδεὶς νὰ τὸν ἐνοχλῇ τὸν νῦν ἀγοραστὴν οὔτε διὰ τὸ περιβόλι τόσον καὶ διὰ νὰ περνᾷ τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ ἄλλο μερίδιον τοῦ Χρήστου μένει ὑπόχρεως ὁ ἄνω πωλητὴς ὁ Παναγῆς νὰ τοῦ ἀποκρίνεται εἰς πᾶσαν

του ἔξημίαν καὶ κακὰς ἔξοδες: Πρὸς τούτοις καὶ διὰ πλεονσιγουριὰ τοῦ βάξει καὶ ἐπίτροπον ὡς τὸ ἴδιόν του πρόσωπον τὸν ¹ ὅταν θελήσῃ ὁ Γεωργαντᾶς νὰ πηγαίνη ὁ ἐπίτροπος εἰς τὸν Καδῆ - ἐφέντη νὰν τοῦ δίδῃ καὶ χοτζιέτι παρὰ τῆς βασιλικῆς κρίσεως: Ὅθεν τοῦ ἐποίησε τὸ παρὸν γράμμα βεβαιωμένον ἰδιοχειρῶς τοῦ ἄνω πουλητοῦ εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀληθείας καὶ ἀσφάλειαν.

Παναγῆς γελαδάκης βεβεόνω
Χριστόδουλος Πατούσας μαρτυρῶ
Γεωργαντᾶς ὀσταμπόγγις μαρτυρῶ
Γιανᾶκος κάλμος μαρτιρο
Ἰσίδωρος Ροῦφος νοτάριος μαρτυρῶ.

Ὁ τύπος τοῦ συμβολαίου τούτου εἶναι ἀπολύτως ὁμοίος πρὸς τὸν τοῦ προηγουμένου, ὅπερ μαρτυρεῖ ὅτι εἶχον κοινὸς τύπους διὰ τὴν γραφὴν τῶν συμβολαίων.

μὲ σύκινά του κλπ. σύκινα = 1) τὰ ἐκ ξύλου συκῆς κατεσκευασμένα, 2) πολλὰ δένδρα συκῆς καὶ 3) ἐπειδὴ τὸ ξύλον τῆς συκῆς εἶναι σχεδὸν ἄχρηστον, κατήντησεν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀχρηστος· ἡ λέξις σύκινος φέρεται καὶ παρ' ἀρχαίοις Ἑλλησι συγγραφεῦσι ὡς π. χ. «ξύλον σύκινον» = τὸ ἐκ συκῆς ξύλον (Ἄριστ. 145) «σύκινος ἀνήρ» = ἀνθρωπος ἀδύνατος, (Ἄριστ. Πλούτ. 496) «σύκινος γνώμη» = ὄχι ἱκανὸς νοῦς (Λουκ. πρὸς ἀπαίδ. 6) «σύκινος ἐπικουρία» = ἀδύνατος, ἀσήμαντος βοήθεια, (Σχολ. Ἄριστ. Λυσ. 110). Ἐνταῦθα ἡ λέξις δηλοῖ πολλὰ δένδρα συκῆς, ὡς ἄλλωστε δηλὸν γίνεται ἐκ τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ ἄλλων δένδρων.

Στάμος... Συγκεκριμένον τύπος τοῦ ὀνόματος Σταμάτιος, προκύψας κατὰ συγκοπὴν ἐν τέλει τοῦ ὀνόματος Σταμάτιος, ὅπερ ἐκ τῆς εὐχῆς «**σταμάτα**» (ἴδ. Μπούτουρα Κύρια Ὄνόματα, σ. 168).

εἰς τεσλήμι. Λέξις ἐπίσης Τουρκικῆ δηλοῦσα ὅ, τι καὶ ἡ ἀμέσως προηγουμένη φράσις **εἰς τελείαν πούλησιν**.

¹ Κενὸν ἐν τῷ κειμένῳ, ἐν ᾧ θὰ ἐτίθετο τὸ ὄνομα τοῦ ἐπιτρόπου, τὸν ὁποῖον ἤθελεν ὀρίσει ὁ πωλητής.

ὡς μούλκιον ἐδικόν του εἶναι τὸ κτῆμα, τὸ ἰδιόκτητον κτῆμα, τὸ τσιφλίκι πρβλ. «τὰ βασιλικά μούλκια».

διὰ νὰ περνεῖ τὸ νερό. Παρατηρητέον ὅτι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐγγυήσεων τὰς ὁποίας παρέχει ὁ πωλητὴς εἰς τὸν ἀγοραστὴν, φροντίζει νὰ μεταβιβάσῃ εἰς αὐτὸν καὶ πᾶν ἄλλο δικαίωμα, οὗτινος χαίρει ὁ πωλητὴς.

Πατούσας X. Μετὰ 37 ὅλα ἔτη βλέπομεν καὶ πάλιν μάρτυρα τὸν Χριστόδουλον Πατούσαν. Βεβαίως εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποδοθῇ εἰς τυχαίαν σύμπτωσιν, δὲν ἀποκλείεται ὅμως καὶ νὰ δεχθῶμεν αὐτὸν ὡς γνωστότατον ἐν Ἀθήναις καὶ διὰ τὸ κῦρὸς του καλούμενον ὡς μάρτυρα, ὅποτε ἡ ἀνωτέρω περὶ ὀνομασίας τῶν Πατησίων ὑπόθεσις μας καθίσταται ἔτι πιθανωτέρα.

3

Πωλητήριον 3ον

Τοῦ συμβολαιογράφου Ἰσιδώρου Ρούφου.

Περίληψις. Ὁ Χρῆστος Γελαδάκης πωλεῖ πρὸς τὸν Γιωργαντᾶ Χέλμην ἐν περιβόλιον μετὰ δένδρων καὶ οἰκίσκου, ἀντὶ 530 γροσίων.

1807 Νοεμβρίου 10 Ἀθῆναι

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ Χρῆστος Γελαδάκης ἐξ ἰδίας αὐτοῦ βουλῆς καὶ καλῆς προαιρέσεως ἀβιάστως: ἐπούλησε τὸ περιβολάκι ὁποῦ ἔχει ἐδικόν του εἰς τὰ Σεπόλια, δηλ[αδῆ] μερίδιόν του ὅσον ἐστὶ κατὰ τὸ ἔκπαλαι μέσα εἰς αὐτὸ μὲ χαμόσπιτον δίςικτον ἕνα μὲ τὸ πηγάδι του καὶ μὲ ὅλα τὰ κρόδια του ὅπου εὐρίσκονται μέσα καὶ μὲ ἐλαιόδενδρο ἕνα καὶ μὲ τὴν ἐμπασιάν του πλησίον τοῦ Σπύρου Παναγιωτάκη, τὸ ὀπισθεν Στάμος Πρέσης, ἐ[κ] δὲ τοῦ ἑτέρου τοῦ νῦν ἀγοραστοῦ καὶ ἡ ὁδός. Τὴν σήμερον τὸ αὐτὸ περιβόλι, ὡς ἄνω ἔφημεν, ὡς ἐστὶ καὶ εὐρίσκεται, τὸ ἐπούλησεν ὁ ἄνω Χρῆστος εἰς τελείαν πούλησιν εἰς τεσλήμι, εἰς τὸν Γιωργαντᾶ Χέλμην διὰ γρόσια πεντακόσια τριάντα νού[μερο] γρο[όσια] 530 καὶ ἔλαβε τὰ γρόσια ὁ Χρῆστος τὴν αὐτὴν ὥραν ἐπὶ χεῖρας του σῶα μετρητὰ καὶ ἐξεπληρώθη καὶ ἐξενώθη ἀπὸ τὸ περιβόλι τὸ

μερίδιόν του εἰς τὸ παντὲς καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἕξῃς ἀγορικείται ἴδιος καὶ καθολικὸς νοικοκύρης ὁ ἀγοραστὴς Γιωργαντᾶς νὰ κάμη εἰς αὐτὸ ὡς θέλει καὶ βούλεται εἰς τὴν ἔξουσίαν του, ὡς μούλκιον ἐδικόν του μὴν ἠμπορῶντας οὐδεὶς νὰ ἐνοχλῇ τὸν ἀγοραστήν, μένει [δὲ] ὑπόχρεως ὁ ἄνω πωλητὴς νὰν τοῦ ἀποκρίνεται εἰς πᾶσαν του ἔξημίαν καὶ ἐνόκλησιν. Πρὸς τούτοις καὶ διὰ πλεόν σιγουρὰ τοῦ βάξει καὶ ἐπίτροπον ὡς τὸ ἴδιόν του πρόσωπον, τὸν ¹ ὅταν θελήσῃ ὁ ἀγοραστὴς νὰ πηγαίῃ ὁ ἐπίτροπος εἰς τὸν Καδῆ - ἐφέντη νὰν τοῦ δίδῃ καὶ χοτζέτι παρὰ τῆς βασιλικῆς κρίσεως. Ὅθεν τοῦ ἐποίησε τὸ παρὸν γράμμα καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ ἀγοραστοῦ Γιωργαντᾶ εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀληθείας καὶ ἀσφάλειαν.

γιωργαντας σταμπογζεις μαρτυρω

Μιχάλης Ἀστρακάρης μαρτυρῶ

Ἰσίδωρος Ροῦφος νοτάριος μαρτυρῶ

Εἰς τὸ συμβόλαιον τοῦτο, δὲν ἔχομεν νὰ παρατηρήσω-
μέν τι ἰδιαιτέρον, ὡς ἀπολύτως ὅμοιον μὲ τὸ προηγούμενον,
γραφὲν μάλιστα κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου συμ-
βολαιογράφου. Παρατηροῦμεν μόνον τὸ βυζαντινὸν ὄνομα
Ἀστρακάρης ἐκ τῆς λέξεως **ἀστρακιά**, δηλούσης εἶδος
πυλοῦ διὰ τοῦ ὁποίου ἐπέχρειον συνήθως τὴν στέγην τῶν
οἰκιῶν.

4

Προικοσύμφωνον 1ον

Περίληψις. Ἡ Ἀνυσία σύζυγος τοῦ Γιωργαντᾶ Χέλμη προικί-
κίζει τὴν θυγατέρα της Σοφίαν μέλλουσαν νὰ νυμφευθῇ
τὸν Σπυρίδωνα Ἀναγνώστη Μπίμπον.

Εἰς δόξαν Χριστοῦ † τῇ 14 Ἰουλίου 1829 ἐν Αἰγίνῃ

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος τῆς ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου

¹ Ὑπάρχει κενόν, ὡς καὶ ἐν τῷ προηγούμενῳ, διὰ νὰ τεθῇ τὸ
ὄνομα τοῦ ἐπιτρόπου.

Μαρίας τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδροῦμου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου καὶ πάντων τῶν [ἁγίων] ἀμὴν. Καὶ γὰρ ἡ Ἄνυσία γυνὴ τοῦ ποτὲ Γιωργαντᾶ Χέλμη ἔχων θυγάτηρ ὀνόματι Σοφία ἐλθοῦσα εἰς νόμου ἡλικίας καὶ θέλουσα συζευχθῆναι νομίμῳ ἀνδρὶ ὀνόματι Σπυρίδωνα τοῦ ποτὲ Ἀναγνώστη Μπίμπου κατὰ τῆς ἐκκλησίας μας τὸν θεσμόν καὶ μὲ τὴν εὐχὴν τῶν γονέων ἀμὴν δίδοντας καὶ τὴν προῖκα τῆς τὸ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος τοῦ ἁγίου Θεοῦ.

01 ἀρχῆς κασέλλα μία

15 μποκαμισόβρακα δέκα πέντε

05 ζυμπούνια τρία καὶ φουστάνια δύο τὸ ἓνα πιβαὴ καὶ τὸ ἄλλο ταρακλή καὶ τὸ ἄλλο κύτη καὶ τὰ φουστάνια τὸ ἓνα κανάριο καὶ τὸ ἄλλο μπέλα.

01 καζάκα μία ντυμένη μὲ σιτζάπη, ἡ ὁποία εἶναι τζιζή τῆς πόλης.

01 ντζιμπὲς ἔγγοιουλῆς ἓνας

01 κοτόσι ντυμένο μὲ σιτζάπη καὶ αὐτὸ τζιζή ἓνα

01 ζώστρα μία λιαχοῦρι

10 μαντήλλια τῆς κεφαλῆς 10

02 Φέσια δύο

03 μποξάδες τρεῖς

02 στρῶσες δύο

03 σεντόνια τρία τὸ ἓνα μεταξωτὸ

02 παπλώματα δύο τὸ ἓνα μεταξωτὸ τὸ ἄλλο ἀτζέμικο προσκεφαλάδες ἕξ ἢ μία καλὴ αἰ ἄλλες πελετιὲς καὶ διμιτένια μία

02 προσκέφαλα δύο

10 βαγιόλια πέντε καὶ πέντε μπόλιες δέκα

01 πιότηρι ἓνα

01 ἀντρομέδα μία

02 ντεγγερέδες δύο μὲ τὰ καπάκια τους

02 πυροστιὲς δύο

05 σαχάνια πέντε

01 ταπὶ ἓνα
01 τηγάνι ἓνα
01 λύχνος ἓνας

(Ἐπεται σημείωμα ἐν μέρει δυσανάγνωστον, ἐν μέρει διαγεγραμμένον περὶ τῆς κτηματικῆς προικὸς τῆς κόρης, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ἰδιαιτέραν τινα σημασίαν καὶ δι' αὐτὸ δὲν δημοσιεύεται).

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς κτλ. Νεωτέρα παραλλαγή τοῦ βυζαντιανοῦ τύπου: «ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς κλπ». Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ συμβολαίου τούτου παρατηρεῖται, εἶναι ἡ εὐσέβεια, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ μήτηρ ἐπικαλεῖται τόσους ἁγίους, ἐν ὀνόματι τῶν ὁποίων προικίζει τὴν μελλόνυμφον θυγατέρα της.

Ἐκ τῶν μνημονευμένων εἰς τὸ προικοσύμφωνον ἀντικειμένων ἄλλα μὲν εἶναι ἐκ τῆς τουρκικῆς εἰλημμένα, ἄλλα δὲ ἐκ τῆς ἐν Αἰγίνῃ λαλουμένης ἑλληνικῆς, ὀλίγα δὲ εἶναι καὶ σήμερον γνωστά. — Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδυνήθην νὰ περισυλλέξω τὰς σημερινὰς ὀνομασίας ὄλων τῶν ἀναφερομένων εἰδῶν, ἀναγράφω μόνον ὅσα μοὶ εἶναι γνωστά, παραλείπω δὲ τὰ κοινότατα καὶ ἐπομένως εἰς ὅλους γνωστά.

Κασέλλα, ὄνομα σύνηθες καὶ σήμερον = μπαούλο.

Μποκαμισόβρακα, φανερόν ὅτι εἶναι τὰ ὑποκάμισα καὶ τὰ ἐσώβρακα.

Βαγιόλια καὶ μπόλιες, λέξεις συνώνυμοι, δηλοῦσαι κυρίως τὸ κάλυμμα: 1) τῆς κεφαλῆς (= τσεμπέρια) 2) τοῦ σώματος (= ἐνδύματα) καὶ 3) τῆς τραπέζης καὶ ἄλλων ἐπιπλῶν ἐνίοτε δηλοῦσι καὶ τὸ χειρόμακτρον ἢ ρινόμακτρον. Ἐνταῦθα εἶναι πέντε χειρόμακτρα καὶ πέντε προσόψια.

Σαχάνια, σκευὸς μαγειρικόν, ἀβαθεὺς καὶ ἀνοικτόν, φέρον δύο λαβάς.

5

Προικοσύμφωνον 2ον

Περίληψις. Ἡ σύζυγος τοῦ Ἀναγνώστη Μπίμπου συγκατατίθεται νὰ νυμφεύσῃ τὸν υἱὸν της Σπυρίδωνα μέλλοντα

νά νυμφευθῆ τὴν θυγατέρα τοῦ Γιωργαντᾶ Χέλμη, ὅστις προσφέρει δῶρα εἰς τὴν μελλόνυμφον.

Εἰς δόξαν Χριστοῦ † τῇ 17^η Ἰουλίου 1829: Αἴγινα.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀμήν: Πρεσβείαις τῆς παναχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου καὶ προδρομοῦ τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων τῶν ἁγίων ἐνδόξων θεοσέπτων καὶ ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τοῦ μεγαλομάρτυρος Προκοπίου καὶ παντῶν τῶν ἁγίων ἀμήν. Καγὼ ἡ γυνὴ τοῦ ποτὲ Ἀναγνώστη Μπίμπου ἔχοντας υἱὸν ὀνόματι Σπυρίδωνα ἐλθὼν εἰς νόμον ἡλικίαν καὶ θέλουσα συζεῦσθαι αὐτὸν μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ ποτὲ Γιωργαντᾶ Χέλμη ὀνόματι Σοφίας κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς νόμους τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ ἡμῶν δίδοντας καὶ ἐγὼ ὁ γαμβρὸς τῆς νύμφης

διὰ προγαμμαίαν δωρεὰν γρ[όσια] τετρακόσια ἐν 401.

ἓνα τακίμι λουτρίκια.

δακτυλίδια μαλαματένια δύο.

ταπακίερα ἀσημένια μία

καὶ ἡ εὐχὴ τῶν γονέων ἀμήν.

(Ἐπεται τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ τὰ γράμματα $\frac{IC}{NIKA}$ $\frac{XC}{NIKA}$.)

Ὁ γραφικὸς χαρακτὴρ τοῦ συμβολαίου τούτου εἶναι καθαρώτερος καὶ καλύτερος τῶν προηγουμένων, ἔχει ὅμως πλεονα τῶν ἄλλων σφάλματα εἰς τε τὴν ὀρθογραφίαν καὶ τὴν ἔκφρασιν.

Δέον νὰ παρατηρηθῆ ὅτι ἐν $\bar{\omega}$ τὸ προικοσύμφωνον συντάσσει ἡ μήτηρ τοῦ γαμβροῦ, καταλήγει προικίζων ὁ ἴδιος ὁ γαμβρὸς τὴν νύμφην (στίχ. 12 «δίδοντας καὶ ἐγὼ ὁ γαμβρὸς τῆς νύμφης»).

Ἐνα τακίμι λουτρίκια, τακίμι λέγεται συνήθως ἐν συνόλον ἐκ τριῶν πραγμάτων | πρβλ. τακίμι βζολζὰ κ. ἄ. | Ἐδπιθανὸν νὰ εἶναι ἓνα ζεῦγος λουτρίκια.

*Ἀλφαβητικὸς πίναξ τῶν ἐν τοῖς συμβολαίοις
Ἑλληνικῶν καὶ ξένων λέξεων καὶ κυρίων ὀνομάτων.*

(Οἱ παχύτεροι ἀριθμοὶ δηλοῦσι τὸ συμβόλαιον, οἱ ἐντὸς παρενθέσεως, τὸν στίχον τοῦ συμβολαίου, ἐν ᾧ ἡ λέξις).

Α' λέξεις.

- ἀγροικίεται 1 (18), 2 (12), (23),
3 (18)
ἀντρομέδα, ἡ 4 (36)
ἄσπρα, τὰ 1 (16)
ἀτζέμικο, τὸ 4 (30)
ἀφουσία, ἡ 1 (8), (13)
βασιγίλια, τὰ 4 (34)
βασιλικὴ κρίσις, ἡ 1 (26), 2 (34),
3 (25)
γονή, ἡ 1 (15)
γράμμα, τὸ 2 (34), 3 (27)
γράμματος, 1 (2), 2 (2), 3 (2)
γρόσια, τὰ 2 (19), (16) 3 (13), (14)
5 (14)
διμιτένια, τὰ 4 (31)
δίριχτον, 3 (6)
ἔγγιουλης, ὁ 4 (22)
ἐξημία, ἡ 1 (23), 2 (30), 3 (23)
ἐκपालαι, τὸ 2 (14)
ἐξοδες κακῆς, αἱ 2 (30)
ἐπίτροπος, ὁ 1 (26), 2 (31), 3 (24)
ἐφέντης, ὁ 3 (26)
ζυμπούνια, 4 (17)
ζώστρα, ἡ 4 (24)
καζάκα, ἡ 4 (20)
κανάριο, τὸ 4 (19)
καπισί - καπαμῖς 1 (9)
κασέλλα, ἡ 4 (15)
κοτόσι, τὸ 4 (23)
κράζεται 1 (19), 2 (23),
κρόδια, τὰ 2 (9), 3 (7)
κύτη, ἡ 4 (18)
λιαχοῦρι, τὸ 4 (24)
λουτρίκια, τὰ 5 (15)
μονόριχτα, τὰ 1 (5)
μούλκιον, τὸ 2 (25), 3 (20)
μπέλα, τὸ 4 (19)
μποκαμισόβρακα, τὰ 4 (16)
μπόλιες, αἱ 4 (34)
μποξᾶς, ὁ 4 (27)
νοικοκύρης, ὁ 2 (24)
ντζιμπές, ὁ 4 (21)
ὄσπίτια, τὰ 1 (5)
ὄσπιτοκάθισις ἡ 1 (4)
πελετιές, αἱ 4 (31)
πιβαή, τὸ 4 (17)
πιότηρι, τὸ 4 (35)
πόρευσις, ἡ 1 (7)
προσκεφαλάδες, αἱ 4 (31)
προσκεφάλαια, τὰ 4 (33)
ρεάλια, τὰ 1 (15), (16)
σαχάνια, τὰ 4 (39)
σεντόνια, τὰ 4 (29)
σιγουριτά, τὰ 2 (31), 3 (24)
σιτζάπι, τὸ 4 (20)
στρωσες, αἱ 4 (28)
σύκινα, τὰ 2 (8)
τακίμι, τὸ 5 (15)
ταπακέρα, ἡ 5 (17)
ταρακλή, τὸ 4 (18)
τειγία, τὰ 2 (7)
τεσλήμι, τὸ 2 (17), 3 (13)
τζιτζή, ἡ 4 (20), (23)
φέσια, τὰ 4 (24)
φουστάνια, τὰ 4 (26)
χοτζιέτι, τὸ 1 (26), 2 (33), 3 (26)

Β' Κύρια ὀνόματα κ. λ. π.

Ἅγιος Ἰωάννης Πρόδρομος (τόπ.) 1 (5)	Πατούσας (Χριστόδουλος) 1 (31), 2 (38)
Ἄνυσία 4 (8)	Πιτάκης (Πέτρος) 1 (29)
Γελαδάκης (Παναγῆς) 2 (3), (20), (37)	Πουζήκη, τοῦ (Γιωργαντᾶς) 1 (30)
Γελαδάκης (Χρῆστος) 2 (11), (13), 3 (3), (12)	Πρέσης (Στάμος) 2 (10), 3 (10)
Καδῆς (ἐφέντης) 2 (33), 3 (26)	Ροῦφος (Ἰσίδωρος) 2 (41), 3 (32)
Κακούρης (Νικόλαος) 1 (25)	Σαράντης (Γιαννᾶκος) 1 (32)
Κάλμος (Γιαννᾶκος) 2 (40)	Σεκόλια (τόπος) 2 (6), 3 (5)
Κοντός (Ἀναστάσις - ιος) 1 (3)	Σοφία 4 (9), 5 (12)
Λεβὴ χωρίον (τόπος) 2 (6)	Σταμπόγγις (Γιωργαντᾶς) 2 (39)
Μπίμπος (Σπυρίδων τοῦ Ἀνα- στάση) 4 (10), 5 (9)	Φούντη (παῖδες) 1 (10)
Παγώνα 1 (5), (19)	Χειλᾶς (Νικόλαος) 1 (33)
Παναγιωτάκης (Σπῦρος) 3 (9)	Χέλμης (Γιωργαντᾶς τοῦ Γιάννη) 2 (18), (24), 3 (13), (19), (23), 4 (8), 5 (11).

Ἐν Ἀθήναις Νοέμβριος 1928

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓ. ΚΟΡΡΕΣ

